

Organizace zdravotnictví a nemocnice

Mgr. Lenka Topolanová

Historie nemocnice

- Příklad ve středověkých špitálech a lazaretech zřizovanými pro nemocné a pocestné obcemi a církvemi
- Pečovatelé-příslušníci církevních řádů
- **18.-19.** stol vznikají léčebná zařízení pro těžce nemocné, nemajetné
- **19.-20** stol. vznikají specializované medicínské obory, přeměna na diagnostické a léčebné zařízení, výchova nových lékařů, od 2. světové války, samostatné budovy, dříve v jednom objektu s velkým počtem lůžek
- Postupně pavilony, vícepatrové monobloky, centralizovaný systém

Historie nemocnice a současný stav

- Vznik nemocnic nahodilý, závislý na financích obcí, měst, charity
- **Dnes nemocnice je zdravotnické zařízení, které poskytuje komplex služeb lůžkové, ambulantní a komplementární péče.**
- Součástí nemocnice jsou lůžková oddělení, specializovaný ambulantní provoz, technické zázemí, management (vedení), lékárny a výdejny pomůcek.

Hrazení zdravotní péče

Dříve závislé na dárcích, bohatých obcích, charitách.
Na konci 19. stol. vznik systémů financování zdravotní péče.

- Závislé na pojištění

 - Veřejné-systémy

 - jedná se o nestátní zdravotnictví, za které ale stát ručí
 - finanční prostředky se získávají ze zákonem povinného zdravotního pojištění (je povinné, musíme je odvádět, např. sociální pojištění povinné není) = Bismarckovský model, Německo, Francie, Rakousko, Holandsko, Belgie, Lucembursko

 - Soukromé-tržní

 - vše probíhá na bázi trhu, forma trhu převládá, ale čistě nikde nefunguje (zásahy státu), např. USA,

- Státní zdravotnictví (zdravotní péče hrazená z ze státního rozpočtu, z daní) – národní zdravotní služba:

 - Beveridgeův model; v bývalém SSSR a zemích sovětského bloku, nyní na Kubě, usměřované státním plánem
 - Semaškův model i soukromé pojištění- Velká Británie, Kanada, Nový Zéland, Austrálie, Švédsko, Norsko, Finsko, Dánsko, Španělsko, Portugalsko, Řecko, Itálie

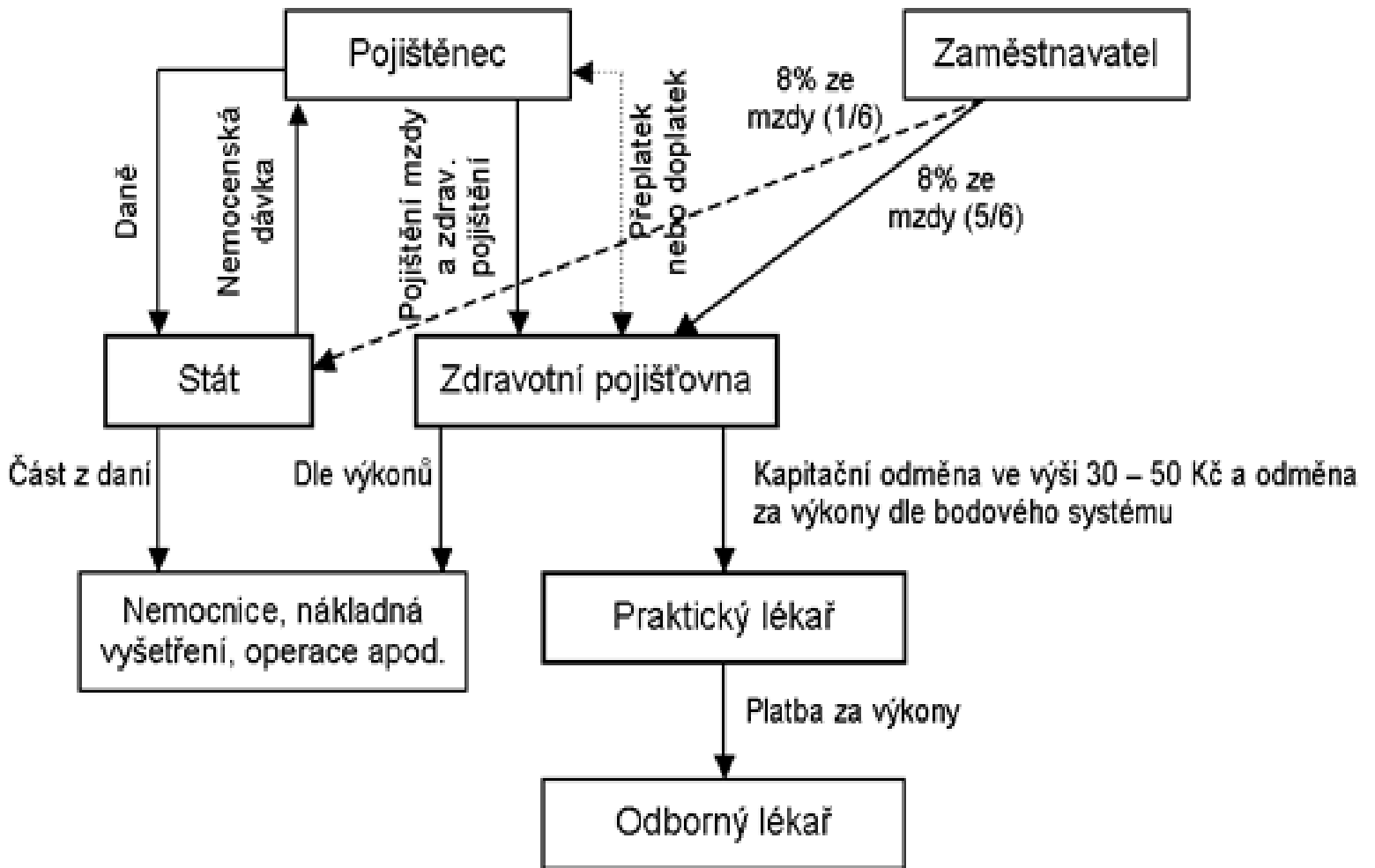
V ČR 1948-1992

Po zestátnění-1948 **Státní zdravotnictví** (zdravotní péče hrazená z ze státního rozpočtu, z daní) – **národní zdravotní služba**, mezi znaky tohoto systému patří hlavně dostupnost zdravotní péče a rovný přístup ke všem obyvatelům.

- o Systém zdravotnictví je centralizován- vznik ÚNZ a roztríděny do třech typů:
 - a. I. typu- spádové nemocnice pouze 4 základní odd.
 - b. II. typu- spádové okresní nemocnice
 - c. III. typu- spádové krajské nemocnice- fakultní ...

po roce 1989

- Zrušen ÚNZ, vznik samostatných zdravotnických zařízení
- Byly ustanoveny komory-lékařská, lékárenská, stomatologická a ostatní organizace zdravotníků
- Zvolen model veřejného (povinného) zdravotního pojištění tzv. Bismarckovský model (založen na principu solidarity)
- Povinnost zaměstnavatelů a zaměstnanců platit sociální/zdravotní pojištění jako určité procento příjmu
- Změna financování- zdravotní pojišťovny úhrada za poskytnutí služby- hradí za výkony v bodech, ošetřovací den a materiály, léky

Vaše pojišťovna vám bohužel, pane Šlaušek, kyslík nehradí, takže jestli chcete dýchat, musíte každých pět minut vhodit do automatu desetikačku!

Nemocnice a současnost

- Řídí se zákonem o zdravotnických službách a podmínkách jejich poskytování.
- Dnes V ČR 188 nemocnic
- Olomoucký kraj
 - 9 nemocnic (1-fakultní)
 - 16 odborných léčebných ústavů

Dělení nemocnic

Podle zřizovatele

- a. **státní-** fakultní nemocnice, vojenské nemocnice,
- b. **nestátní-** kraj, město, právnické subjekty (církevní, s.r.o., akciové společnosti, obecně prospěšné společnosti apod.).

Podle průměrné ošetrovací doby

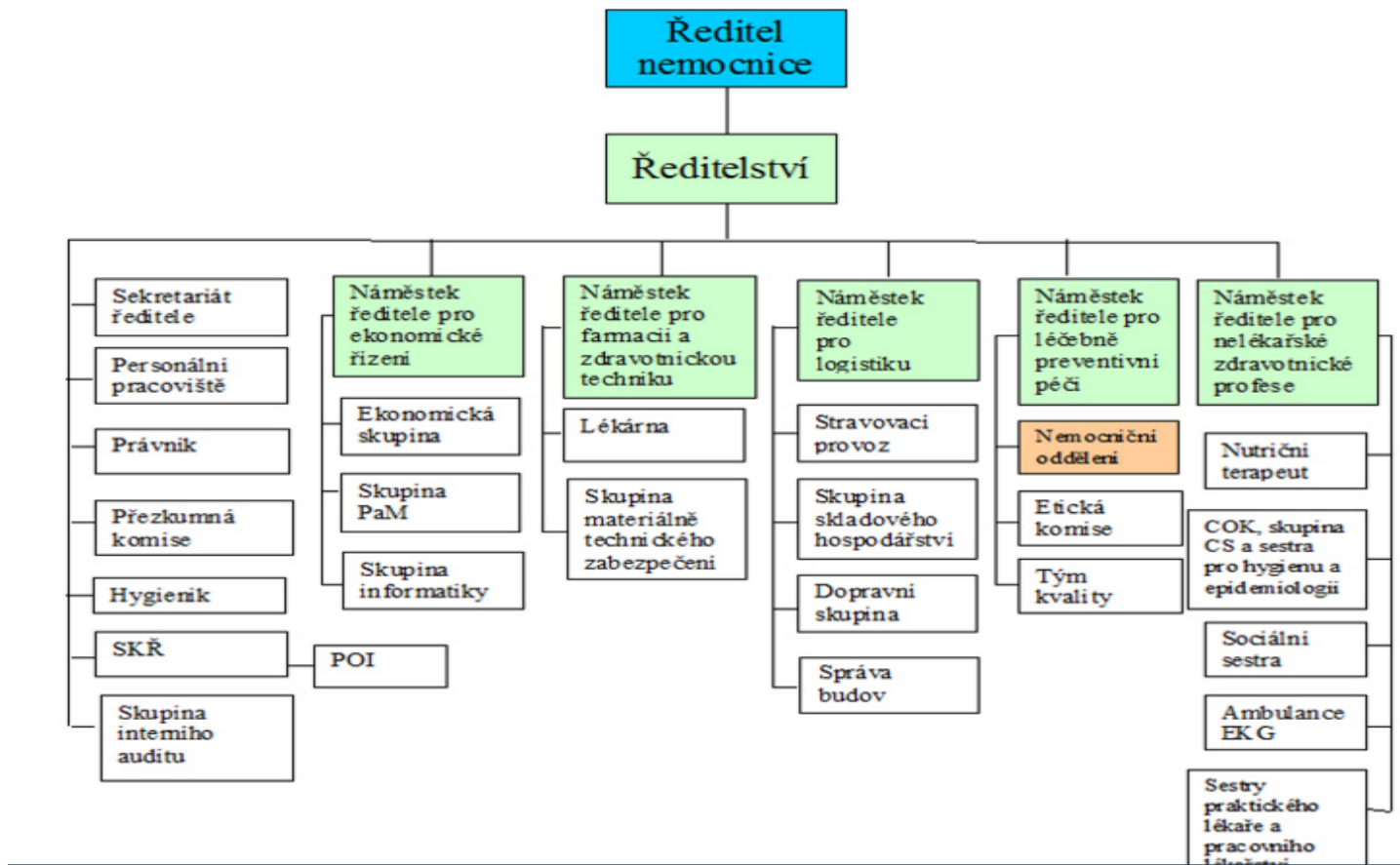
- a. Pro akutní péči do 30 dnů
- b. Pro dlouhodobou péči- následná péče

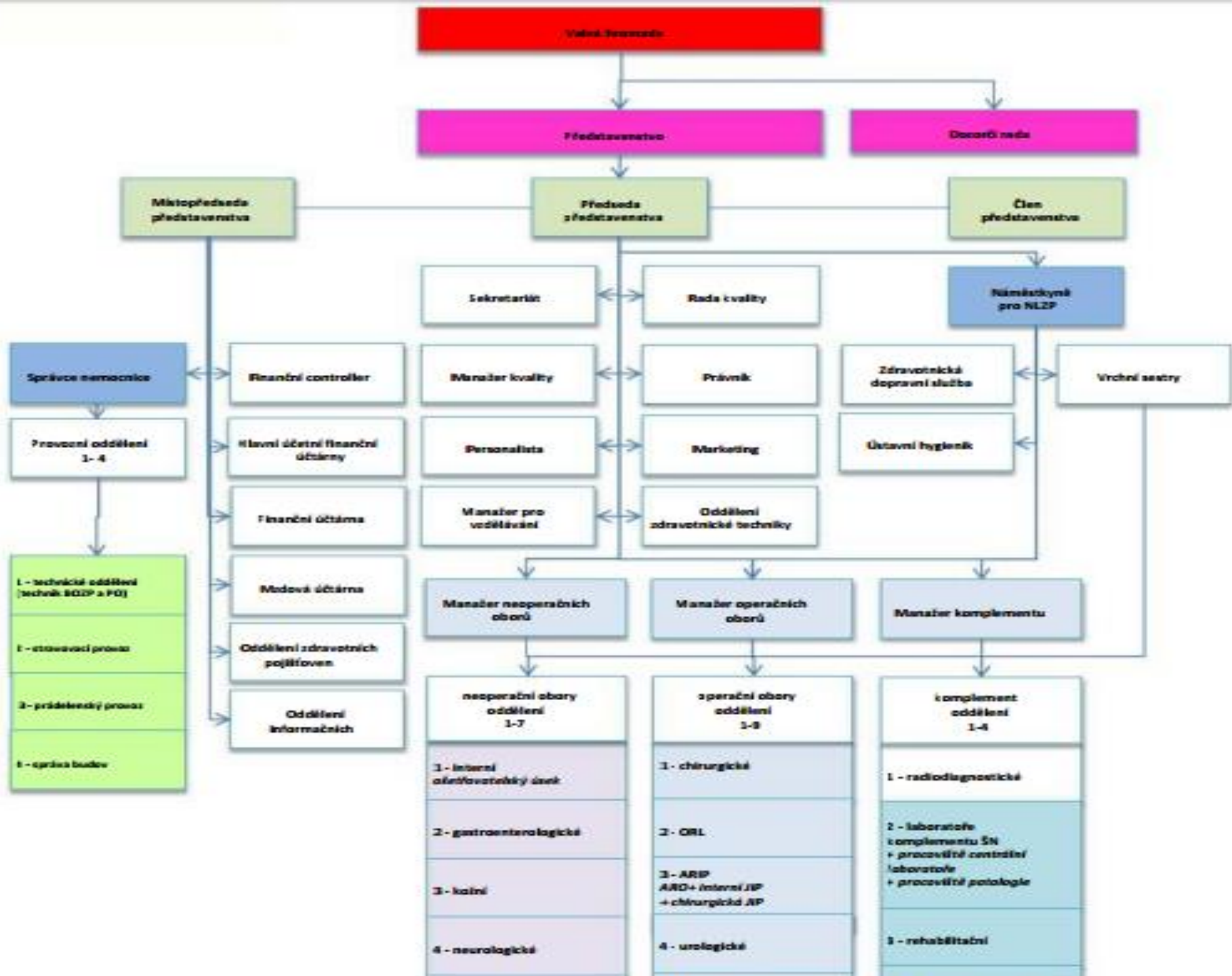
Podle druhu péče

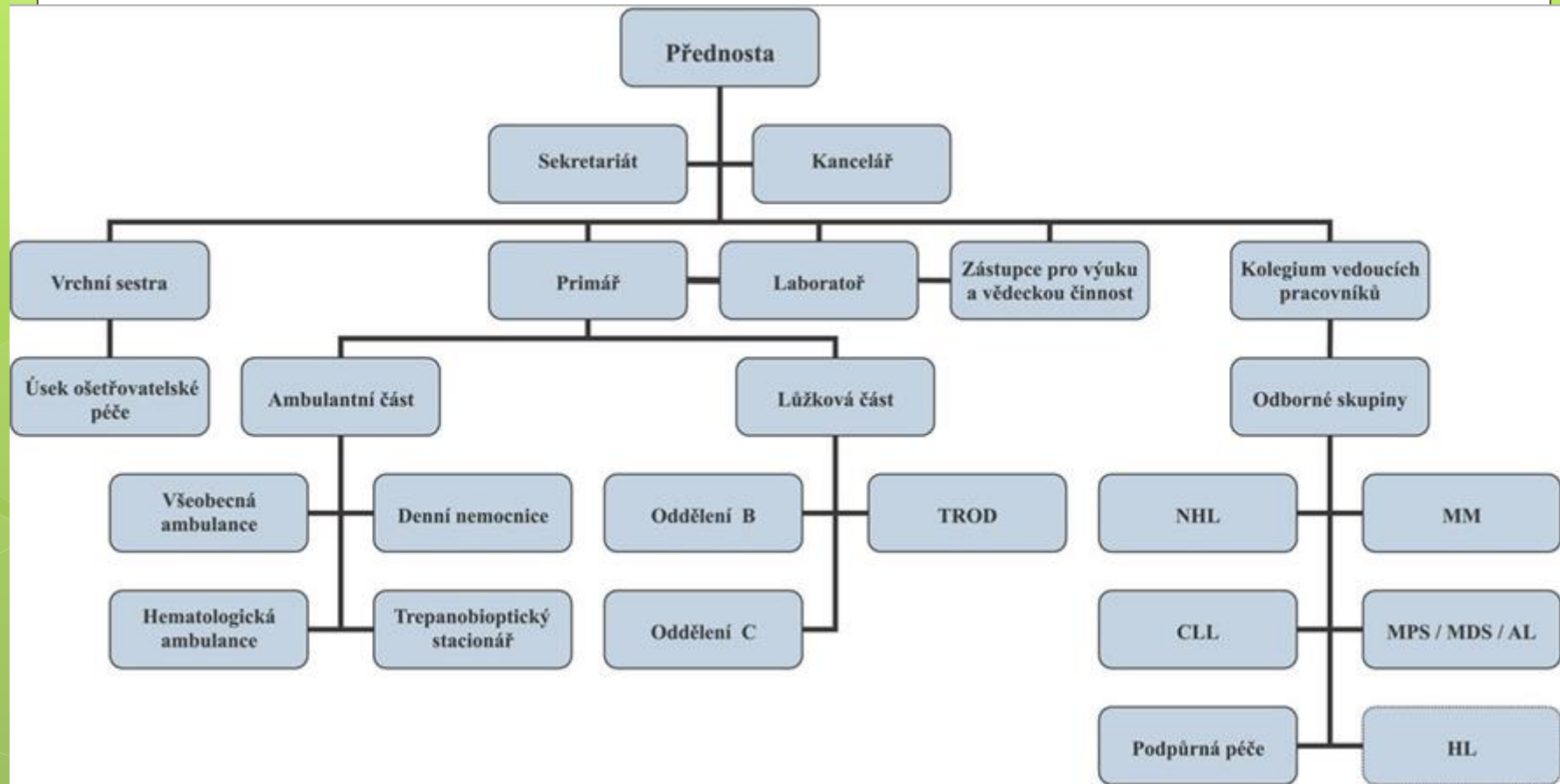
- a. Všeobecné
- b. Specializované

Struktura nemocnic-základní, soukromé-a.s. a fakultní

Dobrovolník v nemocnici

- Jak zapadá dobrovolník do tohoto systému a kde má místo, **kde je kaplan**
- Dobrovolník pro pastorační práci patří pod kaplana - **Dobrovolník v duchovní službě je podřízen kaplanovi nemocnice (viz dohoda ČBK a ERC), který je souběžně koordinátorem a organizačně se řídí pravidly nemocnice**
- V nemocnici též dobrovolnické programy
- řízené- **uvnitř** zdr. zařízení- náměstek pro nelékařské, vlastní koordinátor,
- **z vnějšku**- neziskové organizace

Orientační plán areálu fakultní nemocnice

- 1** Hlavní vjezd/vchod Hněvotínská
- 2** Vjezd/vchod I. P. Pavlova
- 3** Vchod Brněnská

- Urgentní příjem
- LSPP (pohotovost) dospělá
- LSPP (pohotovost) dětská
- LSPP (pohotovost) zubní
- Informační centrum
- BabyBox
- Lékárna
- Parkoviště

KLINIKY

ÚSTAVY

ODDĚLENÍ

OSTATNÍ

Stáhnout orientační plán v PDF

Orientace a zkratky v nemocnici

<u>INT</u> NP, LDN	INTERNÍ ODDĚLENÍ NÁSLEDNÁ PÉČE
<u>ORL</u>	<u>OTORINOLARINGOLOGICKÉ ODDĚLENÍ</u>
TRN, PL	KLINIKA TUBERKULOZY A RESPIRAČNÍCH NEMOCÍ, PLICNÍ
<u>GYPOR</u>	<u>GYNEKOLOGICKO-PORODNICKÉ ODDĚLENÍ</u>
<u>OKB</u>	<u>ODDĚLENÍ KLINICKÉ BIOCHEMIE</u>
<u>ONZP</u>	<u>ODDĚLENÍ NEMOCÍ Z POVOLÁNÍ</u>
<u>ARO</u>, ARIP	<u>ANESTESIOLOGICKO RESUSCITAČNÍ ODDĚLENÍ</u>

<u>ONP</u>	ODDĚLENÍ NÁSLEDNÉ PÉČE
<u>HTO</u>	<u>HEMATOLOGICKÉ ODDĚLENÍ</u>
<u>CHIR</u>	<u>CHIRURGICKÉ ODDĚLENÍ</u>
<u>INF</u>	<u>INFEKČNÍ ODDĚLENÍ</u>
JIP	INTENZIVNÍ PÉČE
<u>RDG</u>, RTG	<u>RADIODIAGNOSTICKÉ ODDĚLENÍ</u>
<u>RO</u>, RHB	<u>REHABILITAČNÍ ODDĚLENÍ</u>
<u>NOV</u>	<u>NOVOROZENECKÉ ODDĚLENÍ</u>
<u>DĚT</u>	<u>DĚTSKÉ ODDĚLENÍ</u>

S kým se setkáte- kategorie zdravotnických pracovníků

- **VŠ** Lékaři-(hygienik) stomatolog, Farmaceuti
- Zdravotní pracovníci s jiným VŠ vzděláním- pedagogové, kaplani
- **Středně zdravotničtí pracovníci**-sestry, rhl pracovník, dietní, asistenti, farm. laborant, oční optik
- Hlavní sestra
- Vrchní sestra
- Staniční sestra
- Všeobecné sestry
- **Nižší zdravotničtí pracovníci**- ošetřovatelky, instrumentář zubní...
- Pomocní zdravotničtí pracovníci-sanitář

Bezpečnost dobrovolníka v nemocnici

- Propagace dobrovolnického programu i duchovní péče- **mělo by se vědět, že něco takového je!** V nemocnici i vně
- Spolupráce jednotlivých pracovišť- koordinátor
- Označení dobrovolníka
- Pravidla pohybu na jednotlivých odděleních
- BOZP, úraz v nemocnici, hygienická opatření
- Mlčenlivost a kodex dobrovolníka
- Supervize
- Pojištění proti škodě
- Př. KPR, školení

Organizační řád a dobrovolník

„Domácí řád“ každé nemocnice, vychází z provozního řádu

- Zákaz kouření a vyhrazená místa
- Dodržování klidu 21-6.00 a 12-14.00 hod, respekt k druhým nemocným
- Odchod s odd. se souhlasem sestry, lékaře-doprovod na vyšetření, vycházky, u němž mobilních pacientů pomoc personálu
- Škoda na inventáři-viz pojištění
- Právo na čisté lůžko, prostor pacienta
- Stravu a dietu určuje lékař –krmení pacientů, kupování jídla, alkoholu
- Ochrana osobních údajů- mlčenlivost a kodex dobrovolníka
- Návštěvy na odd. 14.-17.00hod, děti do 10let nevhodné, na ARO ses souhlasem lékaře
- Informace o zdravotním stavu jsou poskytované pouze osobě uvedené v **souhlasu poskytování informací**

Kvalita nemocnice

- **AKREDITAČNÍ STANDARDY PRO NEMOCNICE** obsahující hodnotící požadavky specifikované v příloze č. 1 vyhlášky MZ ČR č. 102/2012 Sb., o hodnocení kvality a bezpečí lůžkové zdravotní péče
- **Kvalita nemocnice= dodržování práv pacientů, vytvořeny postupy, jak v praxi realizovat**
- Každý pacient je při přijetí do nemocnice vhodnou formou seznámen se svými právy. O tomto seznámení se učiní zápis do pacientovi dokumentace.
- Informovaný souhlas

- **Při poskytování zdravotní péče se respektují spirituální potřeby pacientů.**
 - Nemocnice zajistí, aby při poskytování zdravotní péče byly respektovány spirituální a náboženské hodnoty pacientů.
 - Pracovníci nemocnice stimulují pacienty k tomu, aby vyjádřili své spirituální potřeby.

- **Pracovníci nemocnice znají postup k zajištění duchovních služeb** pro pacienty včetně kontaktů s duchovním mimo pravidelně stanovenou dobu.
 - Nemocnice má zavedený postup pro identifikaci spirituálních potřeb pacientů.
 - Nemocnice má zavedený postup k zajištění duchovních služeb pro pacienty.
 - Tento postup umožňuje kontakty s duchovními i mimo pravidelně stanovenou dobu.

Práva pacientů

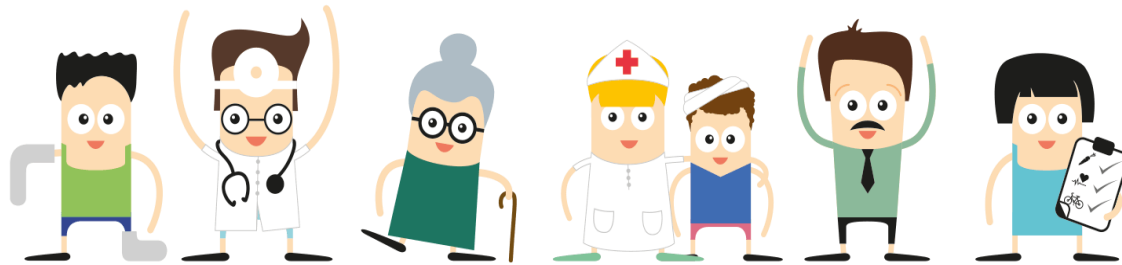
- 1.** Pacient má právo na ohleduplnou, odbornou zdravotnickou péči, prováděnou s porozuměním kvalifikovanými pracovníky.
- 2.** Pacient má právo znát jméno lékaře a dalších zdravotnických pracovníků, kteří ho ošetřují. Má právo žádat soukromí a služby přiměřené možnostem ústavu, jakož i možnost denně se stýkat se členy své rodiny či s přáteli. Omezení takového způsobu (tzv. kontinuálních) návštěv, může být provedeno pouze ze závažných důvodů.
- 3.** Pacient má právo získat od svého lékaře údaje potřebné k tomu, aby mohl před zahájením každého dalšího nového diagnostického a terapeutického postupu zasvěceně rozhodnout, zda s ním souhlasí. Vyjma případů akutního ohrožení má být náležitě informován o případných rizicích, která jsou s uvedeným postupem spojena. Pokud existuje více alternativních postupů, nebo pokud pacient vyžaduje informace o léčebných alternativách, má na seznámení s nimi právo. Má rovněž právo znát jména osob, které se na nich zúčastní.
- 4.** Pacient má v rozsahu, který povoluje zákon, právo odmítnout léčbu a má být současně informován o zdravotních důsledcích takového rozhodnutí. V průběhu ambulantního i nemocničního vyšetření, ošetření i léčby, má pacient právo na to, aby byly v souvislosti s programem léčby brány maximální ohledy na jeho soukromí a stud. Rozbory jeho případu, konzultace, vyšetření a léčba je věcí důvěrnou a musí být prováděna diskrétně. Přítomnost osob, které nejsou na léčbě přímo zúčastněny, musí odsouhlasit nemocný, a to i ve fakultních zařízeních, pokud si tyto osoby sám nemocný nevybral.
- 5.** Pacient má právo očekávat, že veškeré zprávy a záznamy týkající se jeho léčby jsou považovány za důvěrné. Ochrana informací o nemocném musí být zajištěna i v případech počítačového zpracování.

Práva pacientů

6. Pacient má právo očekávat, že nemocnice musí podle svých možností přiměřeným způsobem vyhovět pacientovým žádostem o poskytování péče v míře odpovídající povaze onemocnění. Je-li to nutné, může být pacient předán jinému léčebnému ústavu, případně tam převezen poté, když mu bylo poskytnuto úplné zdůvodnění a informace o nezbytnosti tohoto předání a ostatních alternativách, které při tom existují. Instituce, která má nemocného převzít do své péče, musí překlad nejprve schválit.
7. Pacient má právo očekávat, že jeho léčba bude vedena s přiměřenou kontinuitou. Má právo vědět předem, kteří lékaři, v jakých ordinačních hodinách a na jakém místě jsou mu k dispozici. Po propuštění má právo očekávat, že nemocnice určí postup, jímž bude jeho lékař pokračovat v informacích o tom, jaká bude jeho další péče.
8. Pacient má právo na podrobné a jemu srozumitelné vysvětlení v případě, že se lékař rozhodl k nestandardnímu postupu či experimentu. Písemný vědomý souhlas nemocného je podmínkou k zahájení neterapeutického i terapeutického výzkumu. Pacient může kdykoliv, a to i bez uvedení důvodu z experimentu odstoupit, když byl poučen o případných zdravotních důsledcích takového rozhodnutí.
9. Pacient v závěru života má právo na citlivou péči všech zdravotníků, kteří musí respektovat jeho přání, pokud tato nejsou v rozporu s platnými zákony.
10. Pacient má právo a povinnost znát a řídit se platným provozním řádem zdravotnické instituce, kde se léčí. Pacient bude mít právo kontrolovat svůj účet a vyžadovat odůvodnění jeho položek bez ohledu na to, kým je účet placen.

Zdroje

- KALA, M.; KUBÍNEK, R. Nemocnice aneb Rukověť zvidavého pacienta. Olomouc: Rubico. 195 s.
- GLADKIJ, I., STRNAD, L. Zdravotní politika, zdraví, zdravotnictví. 1. vyd. Olomouc: UP Olomouc, 2002. 111 s. ISBN 80-244-0500-8.
- Právní předpis č. 372/2011 Sb. Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách). Viz: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-372>
- HAŠKOVCOVÁ, H. Informovaný souhlas. 1. vyd. v elektronické verzi. Praha: Galén, 2011. ISBN 978-80-7267-735-6.
- Metodické doporučení pro zavedení dobrovolnického programu v nemocnicích v souladu s procesy řízení rizik a bezpečnosti **pacientů**
http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/pravidla-pro-vykon-bezpecne-dobrovolnicke-cinnosti-_9319_3136_3.html

Děkuji za pozornost